

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และเพื่อศึกษาปัจจัยการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อ ทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยได้กำหนด สมมติฐานไว้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีต่างกัน สังกัดคณะต่างกัน ผลการเรียนรู้ต่างกัน เรียนวิชาพื้นฐาน เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดและสอบผ่าน เรียนและสอบ ไม่ผ่าน หรือ ไม่ได้เรียน การเข้าอบรมการใช้ ห้องสมุด และไม่ได้เข้าอบรม มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. จากการศึกษารายงานการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ที่ 2.51-3.00 ร้อยลงมาเกรดเฉลี่ยอยู่ที่ 2.01-2.50 เกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 เกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 และ เกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า 2 นักศึกษาเกือบทั้งหมดได้เรียนและสอบผ่านวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ส่วนใหญ่ไม่ได้เข้ารับการอบรมการใช้ห้องสมุด การเข้าใช้บริการห้องสมุดนั้นส่วนใหญ่ใช้ 2 – 3 ครั้ง/สัปดาห์ ร้อยลงมาใช้ 1-2 ครั้ง/เดือน และใช้ทุกวันหรือเกือบทุกวัน เครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ วิธีการใช้ห้องสมุดด้วยตนเอง ส่วนใหญ่จะใช้งานส่วนแนะนำการใช้จากเว็บไซต์ของศูนย์สารสนเทศ และหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ร้อยลงมา ได้แก่ คู่มือการใช้ศูนย์สารสนเทศและหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

2. ผลการศึกษาพบว่าทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต มีทักษะการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามมาตรฐาน การรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษา ของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (ACRL, 2007) พบว่า มาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้ อยู่ในระดับสูง ส่วนมาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้ง สามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับเข้ากับความรู้เดิมได้ มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศ

ในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมาตรฐานที่ 5 การมีความเข้าใจในเรื่อง เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมเกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมถึงการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมายอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำแนกตามชั้นปี สังกัดคณะ ผลการเรียนรู้ การเรียนวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และการเข้าอบรมการใช้ห้องสมุดได้ดังนี้

3.1 จำแนกตามชั้นปี ไม่พบความแตกต่างโดยรวม แต่พบความแตกต่างในมาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับเข้ากับความรู้เดิมได้ จึงทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยทักษะการรู้สารสนเทศรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ซึ่งไม่พบความแตกต่างในรายคู่ จึงทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4

3.2 จำแนกตามคณะที่สังกัด พบความแตกต่างโดยรวมและในมาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้ มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับเข้ากับความรู้เดิมได้ และมาตรฐานที่ 5 การมีความเข้าใจในเรื่อง เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมเกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศรวมถึงการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย จึงทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยทักษะการรู้สารสนเทศรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ ซึ่งพบความแตกต่างในรายคู่เฉพาะในมาตรฐานที่ 5 การมีความเข้าใจในเรื่อง เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมเกี่ยวกับการใช้ และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมถึงการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย จึงทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD โดยรวม และในมาตรฐาน ที่ 1 มาตรฐานที่ 3 ร่วมด้วย ซึ่งพบว่านักศึกษาที่สังกัดคณะต่างกันมีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างกันดังนี้

เมื่อเปรียบเทียบทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ทั้ง 10 คณะ

โดยรวม พบว่านักศึกษาคณะการบัญชี มีทักษะการรู้สารสนเทศ แตกต่างจากนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาคณะการบัญชี

มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาคณะนิติศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์และคณะนิเทศศาสตร์ มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ และคณะนิเทศศาสตร์ มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาคณะนิติศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้ พบว่า นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและคณะเศรษฐศาสตร์มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและคณะเศรษฐศาสตร์ มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ ส่วนนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ คณะการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ โดยนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ คณะการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์

มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับเข้ากับความรู้เดิมได้ พบว่านักศึกษาคณะการบัญชีมีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาคณะการบัญชีมีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะศิลปกรรมศาสตร์

มาตรฐานที่ 5 การมีความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมเกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมถึงการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย พบว่านักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีทักษะการรู้สารสนเทศ สูงกว่านักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.3 จำแนกตามระดับผลการเรียน พบความแตกต่างโดยรวม และในมาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับเข้ากับความรู้นี้ได้ และมาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยทักษะการรู้สารสนเทศรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ พบว่าโดยรวมนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า 2 2.01-2.50 และ 2.51-3.00 โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า 2 2.01-2.50 และ 2.51-3.00 นอกจากนี้ นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51-3.00 และ 3.01-3.50 มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51-3.00 และ 3.01-3.50 มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า และพบว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01-2.50 โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01-2.50 มาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้ พบว่า นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า 2 2.01-2.50 และ 2.51-3.00 โดยนักศึกษาที่มี เกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า 2 2.01-2.50 และ 2.51-3.00 นอกจากนี้ นักศึกษาที่มี เกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01-3.00 โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 มีทักษะการรู้สารสนเทศ สูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01-3.00

มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พบว่า นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า 2 2.01-2.50 และ 2.51-3.00 โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า 2 2.01-2.50 และ 2.51-3.00 นอกจากนี้ นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า

มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับเข้ากับความรู้นี้ได้ พบว่า นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00

มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า

มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ พบว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า 2 2.01-2.50 และ 2.51-3.00 โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า 2 2.01-2.50 และ 2.51-3.00 นอกจากนี้ นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51-3.00 และ 3.01-3.50 มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51-3.00 และ 3.01-3.50 มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2 หรือต่ำกว่า

3.4 จำแนกตามการเรียนรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด พบว่าโดยรวม และในมาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมาตรฐานที่ 5 การมีความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมเกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมถึงการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย นักศึกษามีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาที่เรียนรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดเรียนและสอบผ่านมีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่เรียนและสอบไม่ผ่านหรือไม่ได้เรียน

3.5 จำแนกตามการเข้าอบรมการใช้ห้องสมุด พบว่ามาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้ นักศึกษามีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมการใช้ห้องสมุดมีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้ารับการอบรมการใช้ห้องสมุด

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่สามารถเรียนรู้วิธีการใช้ห้องสมุดทางเว็บไซต์ ดังนั้นเพื่อให้ นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศ ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอเค้าโครงบทเรียนออนไลน์ ทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์โดยมุ่งเน้นพัฒนา นักศึกษาแต่ละคณะวิชาตามผลการวิจัยในรายมาตรฐานทั้ง 5 มาตรฐาน ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 เค้าโครงบทเรียนออนไลน์ทักษะการรู้สารสนเทศ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการศึกษาพบว่าทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงกมล อุ่นจิตติ (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา และเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของปภาดา เจียวัก (2547) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตส่วนใหญ่มีการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของมูลินทร์ ผลกล้า (2549) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่านักศึกษามีการรู้สารสนเทศโดยรวมทั้ง 5 มาตรฐานอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพิศ บายคายคม (2550) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา พบว่านิสิตมีความสามารถด้านการรู้สารสนเทศโดยรวมทุกมาตรฐาน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของอารีย์ เพชรหวน (2552) ที่ได้ศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก พบว่านักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของเคอร์บาโนกลู (Kurbanoglu, 2003) ที่ได้ศึกษาการประเมินประสิทธิภาพการรู้สารสนเทศของนักศึกษา พบว่านักศึกษาระดับปีที่ 1 มีความสามารถและทักษะการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตตระหนักถึงการสนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับความรู้ มีทักษะพื้นฐานในการใช้สารสนเทศประกอบการเรียนรู้ สร้างพฤติกรรมใฝ่รู้ และจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องโดยเพิ่มประสิทธิภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ ได้แก่ การสอนวิชาสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า IL 103 การให้ความรู้ความเข้าใจทางวิชาการตามหลักสูตรที่เปิดสอนในลักษณะบทเรียนออนไลน์และความรู้ที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงานทางเว็บไซต์ การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนโดยแต่ละหน่วยงานจัด โครงการและกิจกรรมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมทุกปีการศึกษาและรวบรวมนำเสนอทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ มัลติมีเดีย ดิจิทัล และภาพถ่ายกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมเนื้อหาตลอดจนการสาธิตผลงานนักศึกษา การประชาสัมพันธ์นักศึกษาที่ได้รับรางวัล อันเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาพัฒนาตนเอง การจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และส่วนใหญ่นักศึกษาได้เรียนและสอบผ่านวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด เข้าใช้ห้องสมุดค่อนข้างบ่อย ได้แก่

ใช้ 2–3 ครั้ง/สัปดาห์ นักศึกษาได้ศึกษาการใช้ห้องสมุดด้วยตนเองจากคู่มือการใช้ศูนย์สารสนเทศ และหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตและส่วนแนะนำการใช้จากเว็บไซต์ของศูนย์สารสนเทศและหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จากเหตุผลดังกล่าวทำให้นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นทางมหาวิทยาลัยและทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องศึกษาแนวทางและหาวิธีการให้นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับสูงยิ่งขึ้น

หากจำแนกเป็นรายมาตรฐานการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษา พบว่า มาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้ นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลรัตน์ สุขมาก (2547) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปี 1 พบว่านักศึกษารู้สารสนเทศในด้านการกำหนดแหล่งสารสนเทศอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของมูจินทร์ ผลกล้า (2549) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่านักศึกษามีการรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 1 การกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุดาวดี ศรีสุตตา (2549) ที่ได้ศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่านักศึกษามีการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของวิทไมร์ (Whitmire, 2001) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน-เมดิสัน (University of Wisconsin-Madison) พบว่านักศึกษากับความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศมีความสัมพันธ์อย่างมากระหว่างการจัดอันดับความสามารถในการใช้ห้องสมุดด้านการกำหนดสารสนเทศที่ต้องการได้ โดยประเมินทักษะการรู้สารสนเทศตนเองอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของเคอร์บานโนกลู (Kurbanoglu, 2003) ที่ได้ศึกษาการประเมินประสิทธิภาพในการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยฮาเซเตเป (Hacettepe University) ประเทศตุรกี พบว่านักศึกษารุ่นปีที่ 1 มีทักษะการรู้สารสนเทศด้านการกำหนดความต้องการสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

ส่วนมาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลรัตน์ สุขมาก (2547) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปี 1 พบว่านักศึกษามีการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของปภาดา เจียวัก (2547) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตส่วนใหญ่มีการรู้สารสนเทศด้านการเข้าถึงอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของสมฤดี หัตถาพงษ์ (2547)

ที่ได้ศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตมีการรู้สารสนเทศในด้านความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องงานวิจัยของมูจลินทร์ ผลกล้า (2549) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่านักศึกษารู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องงานวิจัยของสุพิศ บายคายคม (2550) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา พบว่านิสิตมีทักษะการรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการค้นหาสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องงานวิจัยของอารีย์ เพชรหวน (2552) ที่ได้ศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาลัยเซารัสท์บางกอก พบว่านักศึกษามีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับเข้ากับความรู้เดิมได้ นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของปภาดา เจียวัก (2547) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าความสามารถในการประเมินสารสนเทศของนักศึกษายู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องงานวิจัยของสมฤดี หัตถาพงษ์ (2547) ที่ได้ศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตมีความสามารถในการประเมินสารสนเทศในระดับปานกลาง สอดคล้องงานวิจัยของมูจลินทร์ ผลกล้า (2549) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่านักศึกษารู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องงานวิจัยของสุพิศ บายคายคม (2550) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา พบว่ามาตรฐานที่ 3 ความสามารถในการประเมินสารสนเทศนักศึกษามีความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของอารีย์ เพชรหวน (2552) ที่ได้ศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาลัยเซารัสท์บางกอก พบว่าความสามารถในการประเมินสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของมูจลินทร์ ผลกล้า (2549) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่านักศึกษารู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศ

อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องงานวิจัยของสุพิศ บายคายคม (2550) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา พบว่ามาตรฐานที่ 4 ความสามารถในการจัดการสารสนเทศที่รวบรวมหรือผลิตขึ้นมาได้ อยู่ในระดับปานกลาง และมาตรฐานที่ 5 การมีความเข้าใจในเรื่อง เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมเกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมถึงการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพิศ บายคายคม (2550) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา พบว่ามาตรฐานที่ 6 ความสามารถใช้สารสนเทศด้วยความเข้าใจและยอมรับประเด็นทางด้านวัฒนธรรม จริยธรรม เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมที่แวดล้อมด้วยการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของเคอร์บานาโนกลู (Kurbanoglu, 2003) ที่ได้ศึกษาการประเมินประสิทธิภาพในการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยฮาเซเตเป (Hacettepe University) ประเทศตุรกี พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทักษะการรู้สารสนเทศด้านการตระหนักถึงหลักเสรีภาพทางปัญญาและการเข้าถึงสารสนเทศอย่างถูกต้องอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัย พบว่ามาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่ได้มีโอกาสเรียนวิชาสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า IL 103 บางส่วนได้เข้ารับการอบรมการใช้ห้องสมุดโดยทางศูนย์สนเทศและหอสมุดประสานกับอาจารย์ผู้สอนให้นักศึกษาได้เข้ารับการอบรมทั้งในลักษณะกลุ่มและรายบุคคล การแนะนำให้ผู้ศึกษาค้นหาหัวข้อหรือเรื่องที่ต้องการ นำเสนอบทเรียนออนไลน์การใช้ห้องสมุด โดยแนะนำบริการต่าง ๆ ให้ความรู้เกี่ยวกับประเภทและลักษณะของสารสนเทศที่ให้บริการ ตลอดจนการให้คำปรึกษาจากอาจารย์ผู้สอน และมีอาจารย์ที่ปรึกษาทุกคณะวิชาที่นักศึกษาสังกัด

ส่วนมาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับเข้ากับความรู้อื่นได้ มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมาตรฐานที่ 5 การมีความเข้าใจในเรื่อง เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมเกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมถึงการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย พบว่า นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเรียนการสอนในบางสาขาวิชามีความจำเป็นต้องมุ่งเน้นการสอนในเนื้อหาโดยธรรมชาติของศาสตร์วิชามากกว่าวิธีการหาความรู้ และการให้ความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมุ่งให้ความรู้โดยรวมไม่ได้มุ่งเน้นทักษะเฉพาะด้านตามมาตรฐานทั้ง 5 มาตรฐานของสหรัฐอเมริกา และนักศึกษาส่วนใหญ่มุ่งนำ

ความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์เพื่อการสอบให้ผ่านและทำงานส่งอาจารย์ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรศึกษาและเข้าใจถึงคุณลักษณะพื้นฐานของนักศึกษาเพื่อพัฒนาให้มีทักษะการรู้สารสนเทศสูงยิ่งขึ้นในทุกรายมาตรฐาน

เมื่อเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำแนกตามชั้นปี สังกัดคณะ ผลการเรียนรู้ การเรียนวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และการเข้าอบรมการใช้ห้องสมุดตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. จำแนกตามชั้นปี ไม่พบความแตกต่างโดยรวม แต่พบความแตกต่างในมาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับเข้ากับความรู้เดิมได้ เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 อยู่ในช่วงการเรียนรู้วิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดหรือระยะเวลาการเรียนผ่านไปไม่นาน ส่วนใหญ่มีโอกาสเข้ารับการอบรมการใช้ห้องสมุดสม่ำเสมอ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อาจมีวิชาเรียนที่ยากขึ้นจึงมีสภาพแวดล้อมต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของปภาดา เจียวกั๊ก (2547) และอริย์ เพชรหวน (2552) ที่พบว่านิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันในด้านการประเมินสารสนเทศ และความสามารถในการใช้สารสนเทศ ส่วนงานวิจัยของคาราเวลโล และคณะ (Caravello, et al., 2001) พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ได้คะแนนในการตอบแบบทดสอบสูงกว่านักศึกษาชั้นปีอื่น ๆ แต่ไม่พบความแตกต่างในชั้นปีที่ 1-3 วิทไมร์ (Whitmire, 2001) พบว่า นักศึกษาที่เรียนชั้นปีที่สูงขึ้น มีความพึงพอใจต่อทักษะการรู้สารสนเทศของตน และเคอร์บานโนกลู (Kurbanoglu, 2003) พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทักษะการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน

2. จำแนกตามคณะที่สังกัด ไม่พบความแตกต่างในมาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 4 แต่พบความแตกต่างโดยรวมและในรายมาตรฐาน ได้แก่มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานที่ 3 และมาตรฐานที่ 5 เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยรวม พบว่านักศึกษาคณะการบัญชีมีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาคณะการบัญชีมีสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่มุ่งเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ และการใช้หลักเกณฑ์การประเมิน โดยรายวิชาส่วนใหญ่เป็นสารสนเทศลักษณะตัวเลข สถิติในด้านวิชาชีพ มีทักษะจากการฝึกปฏิบัติ เป็นนักวิชาชีพบัญชี สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้อย่างมีหลักการ ส่วนนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ และคณะนิเทศศาสตร์ มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาคณะนิติศาสตร์

และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องจากคณะเศรษฐศาสตร์ ศาสตร์ในสาขาวิชาส่วนใหญ่ ต้องค้นคว้าจากสารสนเทศเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี เศรษฐกิจและสังคม สามารถนำไปใช้กับศาสตร์ อื่นได้อย่างกว้างขวาง คณะนิเทศศาสตร์ โดยธรรมชาติของศาสตร์วิชาที่ศึกษา เน้นทักษะด้านการ สื่อสารเพื่อธุรกิจ และการแสดงความสามารถที่ถนัดเฉพาะบุคคล ทำให้เกิดทักษะการพัฒนาตนเอง จึงนำมาประยุกต์ใช้ได้ ส่วนคณะนิติศาสตร์รายวิชาที่ศึกษาเป็นศาสตร์เฉพาะเจาะจงจึงมีทักษะ เฉพาะด้านเกี่ยวกับวิชาชีพ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศนักศึกษาส่วนใหญ่มีทักษะด้าน เทคโนโลยีสูง จึงศึกษาค้นคว้าจากสื่อสิ่งพิมพ์และแหล่งสารสนเทศในรูปแบบอื่น ๆ น้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงมล อุณจิตติ (2546) ปภาดา เจียวกั๊ก (2547) สมฤดี หัตถาพงษ์ (2547) สุพิศ บายคายคม (2550) อารีย์ เพชรหวน (2552) และคาราเวลโล และคณะ (Caravello, et al., 2001) ที่พบว่าผลการเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมของนักศึกษา จำแนกตามคณะที่สังกัด นักศึกษาสังกัดคณะหรือกลุ่มสาขาวิชาต่างกัันมีทักษะการรู้สารสนเทศ แตกต่างกััน

มาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้ พบความ แตกต่างเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ในมาตรฐานที่ 1 พบว่านักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และคณะเศรษฐศาสตร์มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ ทั้งนี้อาจ เนื่องจากคณะนิเทศศาสตร์มีลักษณะวิชาที่นำความรู้ความสามารถของตนเองไปปฏิบัติจริงในด้าน วิชาชีพ ศาสตร์ทางการเรียนการสอนมุ่งเน้นการนำสารสนเทศไปใช้อย่างอิสระมากกว่าการกำหนด ขอบเขตชัดเจน ส่วนนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ คณะการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะศิลปกรรมศาสตร์มีทักษะการรู้ สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาคณะ วิศวกรรมศาสตร์ไม่ได้เรียนวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ได้แก่ วิชาสารสนเทศเพื่อการ ค้นคว้า IL103 จึงส่งผลต่อสภาพแวดล้อมในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ และมีลักษณะวิชา ที่เน้นเชิงปฏิบัติการ โดยมุ่งผลิตชิ้นงานเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเนื่องจากห้องสมุดแนะนำแหล่งและมีวิธีการสืบค้นหลายทาง ได้แก่ ทางเว็บไซต์ คู่มือการใช้ศูนย์สนเทศและหอสมุด บรรณารักษ์แนะนำทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล ป้ายแนะนำทุกจุดที่มีบริการสารสนเทศ การฝึกอบรมการใช้ห้องสมุด และอาจารย์ผู้สอนแนะนำ โดยทั่วไป นักศึกษาทุกคณะสามารถเข้าถึงได้ จึงมีทักษะการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับเข้ากับความรู้เดิมได้ พบความแตกต่างเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ในมาตรฐานที่ 3 พบว่านักศึกษาขณะการบัญชีมีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาขณะบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ โดยนักศึกษาขณะการบัญชีมีทักษะการรู้สารสนเทศโดยรวมสูงกว่าคณะอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศาสตร์ในสาขาวิชาการบัญชีส่วนใหญ่เป็นลักษณะมีหลักเกณฑ์การคำนวณ การคิดวิเคราะห์ใช้ความละเอียดรอบคอบในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาได้รับการฝึกอบรมการใช้ห้องสมุด วิธีการการสอน โดยแนะนำเกี่ยวกับการนำสารสนเทศมาใช้อาจอาจารย์ผู้สอนและบรรณารักษ์ รวมถึงได้เรียนรายวิชาตามความต้องการของตนจึงมีความเข้าใจ และสามารถนำสารสนเทศมาใช้ได้ในระดับใกล้เคียงกัน

มาตรฐานที่ 5 การมีความเข้าใจในเรื่อง เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมเกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมถึงการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย พบความแตกต่างเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ในมาตรฐานที่ 5 พบว่านักศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องจากลักษณะของศาสตร์วิชาต่างกันโดยคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์มุ่งเน้นความเข้าใจในเนื้อหาวิชา มีสาระความรู้หลากหลายที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในเรื่องสังคม หลักจริยธรรมและกฎหมาย ในการเรียนการสอนส่วนใหญ่ได้ศึกษาค้นคว้าทำรายงานต้องมีแหล่งอ้างอิงและเขียนบรรณานุกรมให้ถูกต้อง ส่วนคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นศาสตร์ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนในลักษณะเชิงปฏิบัติการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. จำแนกตามระดับผลการเรียน พบความแตกต่างโดยรวม และมาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับเข้ากับความรู้เดิมได้ และ มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผลการเปรียบเทียบ

ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาจำแนกตามผลการเรียนพบว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนสูง มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่า โดยนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูง มีทักษะการรู้สารสนเทศดีกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่า แสดงให้เห็นชัดเจนว่าระดับผลการเรียนมีผลต่อการรู้สารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของปภาดา เจียวกั (2547) มุจลินทร์ ผลกล้า (2549) สุดาวดี ศรีสุตตา (2549) อารีย์ เพชรหวน (2552) และคาราเวลโล และคณะ (Caravello, et al., 2001) ที่พบว่า การเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา โดยจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมีระดับการรู้สารสนเทศในทุกด้านดีกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีและพอใช้

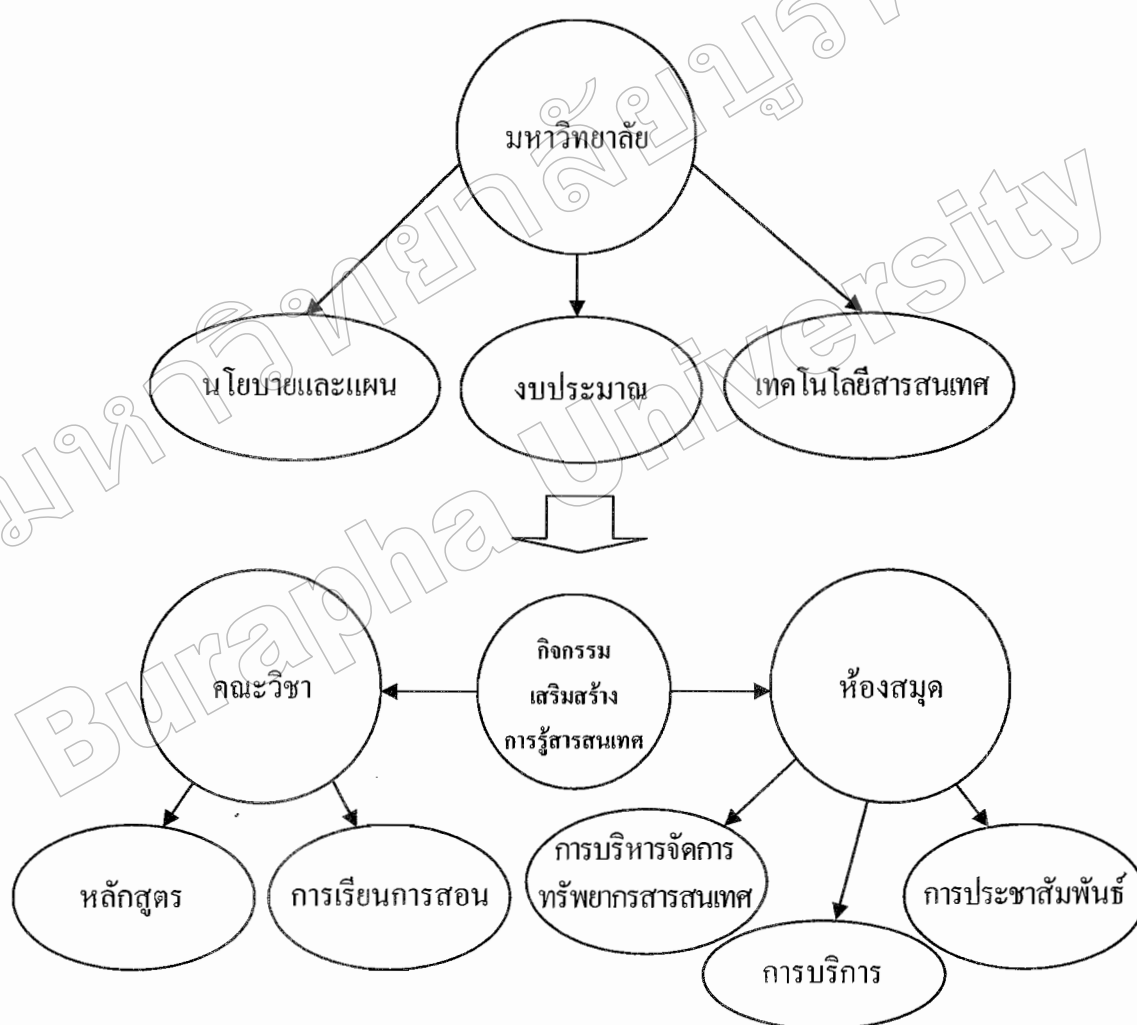
4. จำแนกตามการเรียนวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด พบความแตกต่างโดยรวมและมาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมาตรฐานที่ 5 ให้ความสนใจในเรื่อง เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมเกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมถึงการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่านักศึกษาที่เรียนและสอบผ่านวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนและสอบไม่ผ่านหรือที่ไม่ได้เรียนวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงกมล อุณจิตติ (2546) สุดาวดี ศรีสุตตา (2549) และคาราเวลโล และคณะ (Caravello, et al., 2001) ที่พบว่าระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา โดยศึกษาจากประสบการณ์การเรียนรู้วิชาการใช้ห้องสมุด ประสบการณ์การเข้ารับการฝึกอบรมการใช้ห้องสมุด และการใช้คอมพิวเตอร์มีความแตกต่างกัน นักศึกษาที่ผ่านประสบการณ์ดังกล่าวมาแล้วมีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ ดังนั้นวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ได้แก่ วิชาสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า IL103 จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรมีในหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

5. จำแนกตามการเข้าอบรมการใช้ห้องสมุด พบว่ามาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้ นักศึกษามีทักษะแตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมการใช้ห้องสมุดมีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่ไม่ได้เข้ารับการอบรม

การใช้ห้องสมุด จึงแสดงถึงความสำคัญในการจัดฝึกอบรมการใช้ห้องสมุดที่ส่งผลให้นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศสูงขึ้น

จากผลการศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ รวมทั้งการประมวลข้อมูลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯมีนโยบายให้คณะวิชาและภาควิชาบูรณาการการเรียนการสอนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ การนำการรู้สารสนเทศเป็นรายวิชาในหลักสูตร จะสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัจจารีย์ ศิริชัย (2552) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผลการระดมสมองผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมในสถาบันตลอดจนกิจกรรมที่พัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ งานวิจัยของเฮพเวิร์ธ (Hepworth, 1999) ที่ได้ศึกษาทักษะและการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนอร์ทเวสต์ ประเทศสิงคโปร์ ผลการวิจัยยังพิสูจน์ให้เห็นว่าการนำการรู้สารสนเทศเข้าร่วมในหลักสูตรนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้นักศึกษาพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศได้เป็นอย่างดี และงานวิจัยของเรสนิส กิบสัน และมิสโค (Resnis, Gibson & Misco, 2010) ที่ได้ศึกษาการประเมินการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยไมอามีประเทศสหรัฐอเมริกาโดยผู้เชี่ยวชาญการวิจัยร่วมกับอาจารย์และบรรณารักษ์ออกแบบสำรวจจุดประสงค์เพื่อให้นักศึกษานำทักษะไปปรับใช้ได้นอกเหนือจากบทเรียน ส่วนงานวิจัยในทวีปอเมริกา พบว่าการสนับสนุนและส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศนั้น สถาบันการศึกษาให้ความร่วมมือกับสถาบันระดับชาติมุ่งเน้นเป็นรูปธรรมในด้านปัจจัยการรู้สารสนเทศเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่งานวิจัยของคาราเวลโล และคณะ (Caravello, et al.) วิทไมร์ (Whitmire, 2001) เรสนิส กิบสัน และมิสโค (Resnis, Gibson & Misco, 2010) เฮด และไอเซนเบิร์ก (Head & Eisenberg, 2010) ส่วนทวีปยุโรป พัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรูปแบบการสร้างแบบจำลองบนเว็บไซต์ สร้างบทเรียนมัลติมีเดีย และอิเล็กทรอนิกส์ โดยมุ่งเน้นการสร้างเทคโนโลยีเครือข่าย ได้แก่งานวิจัยของเบลอบีเยง (Blaabjerg, 2005) และพินโทและคูเซต (Pinto & Doucet, 2007) ทวีปเอเชียมุ่งเน้นการบูรณาการการเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาความสำคัญของการบูรณาการด้านการพัฒนา

การรู้สารสนเทศกับการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งบริการสารสนเทศกับผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ ประสบการณ์เรียนรู้ของแต่ละบุคคลและสร้างกลยุทธ์ช่วยเหลือให้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่งานวิจัยของเฮพเวิร์ธ (Hepworth, 1999) เรห์แมน และ โมฮัมหมัด (Rehman & Mohannad, 2002) ตลอดจนงานวิจัยในประเทศไทย ดังนั้นจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์งานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยขอเสนอแนวทางสนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศ เข้าถึงสารสนเทศและใช้ประโยชน์จากแหล่งสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แนวทางการสนับสนุนและส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

จากภาพที่ 4 แนวทางการสนับสนุนและส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีรายละเอียดดังนี้

1. มหาวิทยาลัย

1.1 นโยบายและแผน มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายให้ทุกหลักสูตรส่งเสริมนักศึกษา ด้านการศึกษาค้นคว้าสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ มีความหลากหลายทางวิชาการ มีทรัพยากรสารสนเทศพอเพียง ตามที่ห้องสมุดจัดไว้บริการ โดยให้เป็นความร่วมมือกันระหว่าง คณะวิชากับห้องสมุด ควรมีรายงานความก้าวหน้าของการบูรณาการการรู้สารสนเทศไว้ใน หลักสูตรการศึกษาปรากฏอยู่ในเอกสารนโยบายของมหาวิทยาลัย และระบุถึงการนำไปสู่วิธีปฏิบัติ อย่างชัดเจน มีแผนปฏิบัติการส่งเสริมการรู้สารสนเทศอย่างเป็นทางการ รวมถึงมีการกำหนดหัวข้อ การพัฒนาการรู้สารสนเทศเป็นนโยบายหนึ่งของการศึกษา ที่นำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัย ได้แก่ การบริหารสถาบันให้เกิดอัตลักษณ์ทางการพัฒนาทักษะการรู้ สารสนเทศของนักศึกษาโดยการให้นักศึกษาทุกคณะวิชาต้องเรียนวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ ห้องสมุด และการจัดสอบทักษะการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา เป็นต้น

1.2 งบประมาณ ทุกปีการศึกษามหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการ จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการจัดการเพื่อการรู้สารสนเทศ การพัฒนาบุคลากรและนักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ พัฒนาหลักสูตรเพื่อการรู้สารสนเทศ และ การวิจัยเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ

1.3 เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ การสนับสนุนเครือข่ายเทคโนโลยีโทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้บริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์/ดิจิทัล โดยมหาวิทยาลัย ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

2. คณะวิชา

2.1 หลักสูตร การจัดเนื้อหาการรู้สารสนเทศผนวกเข้ากับหลักสูตรทุกรายวิชา จัดสอน วิชาการรู้สารสนเทศเป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาพื้นฐาน ปรับหลักสูตรและคู่มือเอกสารการสอน การรู้สารสนเทศให้เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

2.2 การเรียนการสอน พัฒนารูปแบบและวิธีการ ได้แก่ การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง เน้นวิธีการสืบค้นเพื่อการแสวงหาสารสนเทศ เน้นปัญหาเป็นฐานหลัก การคิดวิเคราะห์ การสร้างความรู้ใหม่และการวิจัย

3. ห้องสมุด

3.1 การบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ มีการบริหารจัดการที่ดี โดยจัดหาและ

พัฒนาทรัพยากรสารสนเทศทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มีประสิทธิภาพเพียงพอ ครอบคลุม ถูกต้อง ทันสมัย สะดวกในการเข้าถึง และตรงตามความต้องการของอาจารย์และนักศึกษา

3.2 การบริการ มีรูปแบบการบริการที่หลากหลาย เน้นการให้บริการเชิงรุกทั้งภายในห้องสมุดและสร้างระบบบริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาเพื่อดึงดูดให้เข้าใช้ห้องสมุด จัดให้มีการฝึกอบรมการใช้ห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอสำหรับอาจารย์และนักศึกษาทุกคณะวิชา และสร้างบทเรียนออนไลน์ทางเว็บไซต์ของห้องสมุดที่มุ่งเน้นเนื้อหาเพื่อการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ

3.3 การประชาสัมพันธ์ มีวิธีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอสำหรับอาจารย์และนักศึกษาทุกคณะวิชา โดยสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงผู้รับบริการ

4. กิจกรรมเสริมสร้างการรู้สารสนเทศ

กิจกรรมที่อาจารย์และบรรณารักษ์ควรรับผิดชอบร่วมกัน ได้แก่ การบูรณาการด้านเนื้อหาการสอน การส่งเสริมการอ่าน การจัดอบรมการใช้ห้องสมุด สอนวิธีสืบค้นสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ การเขียนรายงาน การอ้างอิงและบรรณานุกรม การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ส่งเสริมการผลิตชิ้นงาน วิธีการแก้ปัญหา สร้างฐานข้อมูลคำถาม-คำตอบ การจัดทำโครงการหรือกิจกรรมการรู้สารสนเทศ และกิจกรรมส่งเสริมการวิจัย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับศูนย์สนเทศและหอสมุด

1. ศูนย์สนเทศและหอสมุดควรมีโครงการ/กิจกรรมหรือแผนงานเกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมการรู้สารสนเทศอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การฝึกอบรมสำหรับผู้รับบริการห้องสมุดเพื่อมีความรู้และมีทักษะในการใช้ห้องสมุด โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการให้บริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัย เนื่องจากผลการวิจัย พบว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้ารับการอบรมยังมีจำนวนมากกว่าที่เข้ารับการอบรม ห้องสมุดจำเป็นต้องประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง ควรหาวิธีการและประสานความร่วมมือกับคณะวิชา โดยให้อาจารย์และนักศึกษาได้เข้ารับการอบรมการใช้ห้องสมุด

ฐานข้อมูลออนไลน์และฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้น ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมงานสัปดาห์ห้องสมุดและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

2. ศูนย์สนเทศและหอสมุดควรจัดทำบทเรียนออนไลน์ให้นักศึกษาได้เรียนรู้การใช้ห้องสมุดและทักษะการรู้สารสนเทศ ผ่านอินเทอร์เน็ตเพราะผลการวิจัยแสดงชัดเจนว่านักศึกษาที่เรียนรู้วิธีการใช้ห้องสมุดด้วยตนเองทางเว็บไซต์มีจำนวนมากและมีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เรียนรู้วิธีการใช้ห้องสมุด โดยการประสานงานกับคณะวิชา/ภาควิชาหาแนวทางให้อาจารย์สนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าศึกษาบทเรียนออนไลน์

ข้อเสนอแนะสำหรับคณะวิชาและอาจารย์ผู้สอน

1. อาจารย์ผู้สอนควรแนะนำและกระตุ้นให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยมอบหมายงานให้ค้นคว้าจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ผ่านประสบการณ์จริงเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศอันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้นักศึกษาที่ได้เรียนรู้และนำไปปฏิบัติได้จริง

2. ควรเสนอให้มหาวิทยาลัยมีนโยบายเปิดสอนวิชาสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า IL 103 เป็นวิชาบังคับสำหรับนักศึกษาทุกคณะ เนื่องจากผลการวิจัย พบว่าการเรียนวิชาสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า IL 103 เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษามาก หรือมีวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดบูรณาการกับรายวิชาอื่นในหลักสูตร โดยมีภาควิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์รองรับด้านการเรียนการสอน เพื่อเป็นการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาให้นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศได้ตลอดไป

ข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัย

1. กำหนดนโยบายให้ทุกหลักสูตรส่งเสริมนักศึกษาให้มีทักษะการรู้สารสนเทศ โดยบูรณาการด้านการรู้สารสนเทศไว้ในหลักสูตรการศึกษา นักศึกษาทุกคณะวิชาต้องเรียนวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และการจัดสอบทักษะการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา เนื่องจากผลการวิจัย พบว่านักศึกษาที่เรียนวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดมีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เรียน

2. สนับสนุนและส่งเสริมให้มีภาควิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์รองรับด้านการเรียนการสอนสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศหรือในรายวิชาที่บูรณาการการรู้สารสนเทศไว้ในหลักสูตร โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรที่สามารถเปิดสอนได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับ ปัจจัยการพัฒนการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย เพื่อให้ผลการวิจัยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาวิจัยเชิงลึกด้านปัจจัยการเรียนรู้จากคณะที่สังกัดและการเรียนวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดที่ส่งผลต่อทักษะการรู้สารสนเทศ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหรือแก้ไข ปัญหา เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่าทั้ง 2 ปัจจัยส่งผลต่อทักษะการรู้สารสนเทศเป็นอย่างมาก
3. ควรศึกษาวิจัย การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศจากบทเรียนออนไลน์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อหาแนวทางพัฒนาบทเรียนให้ทันสมัยและเหมาะสมตามความสนใจของผู้เรียนในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ